

Abessiinia kokkuvarisemine ja Rahvasteliidu prestiiži langus.

1936. aasta algab Itaalia-Abessiinia sõja arenemisega täies hoos. Pärast Hoare-Laval'i kompromiss-ettepaneku läbikukkumist ja sanktsioonide maksmapanekut käib paralleelselt sellega diplomaatlik võitlus rahvusvahelisel pinnal, mille peatum koondub sellele, kas Rahvasteliit suudab sanktsioonide abil kaitsta ühe oma liikmesriigi, Abessiinia territoriaalset puutumatus ja poliitilist iseseisvust teise liikmesriigi, Itaalia järjest hoogsamaks muutuva edasitungi ees. Et Rahvasteliit ilmsesti on võtnud seisukoha Itaalia vastu ja Abessiinia poolt, satub võitluse käiguga kaalule Rahvasteliidu enda prestiiž ja tema kui rahu kindlustava organi kaal.

Ainus tee sundida Itaaliat alistuma Rahvasteliidu otsustele näib seisnevat sanktsioonide järk-järgulises kõvendamises ja esmajärgulise tähtsusega probleemiks on siin, kas suudetakse keelata õli väljavedu Itaaliasse. Õli-tagavaradest teati olenevat Itaalia motoriseeritud väeosade, lennuväe ja ka merejõudude teotsemisvõime. Õlisanktsioonide maksmapanekuks oli tähtis õlisid produtseerivate maade seisukoht. Selles küsimuses ei olnud Rahvasteliidul aga tegemist mitte ainult oma liikmesriikidega, vaid ka väljaspool Rahvasteliitu seisvate Ameerika Ühendriikidega, kes kahe- ja isegi kolmekordistasid oma õlide väljaveo Itaaliasse ja neutraliteedi-akti maksmapanemisel jätsid õlid välja nende artiklite nimestikust, mille väljavedu Itaaliasse president oleks võinud keelata. Juba 2. märtsil võib Mussolini seepärast valitsuse koosolekul öelda, et Ameerika senaatorid ja rahvasaadikud ei ole vähimalgi määral arvestanud Rahvasteliidu palveid.